fundítas est, tanto quoq; ab intima reuolutionis parte interuallo, in cerebri substãtia, is quem diximus, color obseruat: quasi rursus color ille in substãtia, quòd ad colorẽ attinet, reuolutiones duplicaret. Quicquid autẽ cerebri ita coloratum nõ est, albissimũ & candidũ prorsus uisitur. Verùm ut permultæ cerebelli sunt inuolutiones, ita quoq; uniuersum propemodũ, uti paulo antè admonui, secãtibus flauum occurrit. Quacunq; itaq; ex parte cerebri cerebellíue substantiam tenui qua proximè cõtinetur membrana detexeris, hanc subflauã ac uelut aqueo humore oblitam, & nunq; uenis implicitã adinuenies, etiamsi interdũ rubra & ueluti sanguinea puncta in illorum cerebri substãtia in illis potissimùm obseruaturus sis, qui phrenitide ante mortẽ laborãrũt, uerùm illa nullã uenæ exprimũt imaginẽ. Cerebrũ nanq; ex nullo uase alimentũ assumit, quàm ex his quę tenui mẽbrana suffulta ipsi circundãtur. ut autẽ illi frequẽtia uasa undiq; obducẽtur, cerebrũ in tot quot diximus partes præcipuè diuisum fuit: quanq; etiã diuisiones illæ, ut & anfractus ad mollem cerebri substantiã ne cõcidat sustinendã, æqualiterq; suffulciendam, nõ medioeriter auxilietur. Parũ enim Galeni rationi cur cerebrũ diuisum, aut, ut ipse loquitur, geminũ sit, tribuo. inquit nanq;, cerebrũ hac occasione geminũ esse, ut quemadmodũ uno oculo uitiato, aut uno teste execto, alterũ seruamus: ita etiã dextro cerebri uentriculo læso, sinister adhuc suo munere fungeretur. Hæc siquidẽ Galeni ratio aliquem in copia uentriculorũ recensenda locum fortassis haberet, nõ autẽ in enarrãda cerebri diuisione, quũ id nisi supra uentriculos geminum diuisum'ue sit.[c] callosum enim nobis uocandũ corpus, quod cerebri partiũ continuitatem cõmonstrat, ad elatissimã dextri & sinistri uentriculorũ sedem cõsistit. Cæterũ nunc tempestiuum erit, cerebri uentriculos aggredi, atq; ita internam cerebri superficiẽ, quæq; ipsius partes adhuc narrandæ supersunt, persequi.

Cerebri substantiæ nutritioni qualiter prospectum.

Lib. 8. de Vsu part.

c 2 fig. L, L.

DE CALLOSO CEREBRI CORPORE, ET dextri sinistriq; cerebri uentriculorum septo. Caput V.

SVPERIOREM callosi corporis sedẽ nulla ex parte diuulsam elegãter proponit tertia figura characteribus L, L. Insuper hanc sedẽ, sed à cerebri substãtia in lateribus liberam, ostẽdit quarta ad I, I, I. Humiliorẽ uerò sedem spectandã offert quinta ad R, R, R. ubi etiam præsens spectatur septum ad X, X. dein Y, Y.

Callosi corporis sedes et nomenclatura.

PAVLO antè omnẽ cerebri cerebellíq; substantiã exteriùs tenui membrana circundatã, ea parte qua membranã respicit subflauã, & quasi cinericiã esse retuli. At quædã cerebri[a] pars in externa ipsius superficie sese offert, tenui membrana nõ obuoluta. uerũ intimæ cerebri substãtiæ modò, externa superficie candicãs albaq;, & reliqua cerebri substãtia ad superficiẽ cõsistente durior, unde etiã uetustissimi Græcorũ partẽ hanc τυμοδεῖς appellarũt, q̃s imitatus in orationis serie, hãc partem callosum corpus semper appellaui. Deinde Græcorum nõnullis id etiã à forma, quòd[b] inferiori sede arcus modò sinuatũ sit, ac ab usu quòd sustineat, λαμοδεῖς uocaẽ: quanq; in cerebro[c] corpus recẽsebo, quòd hoc nomine à pluribus magisq; ex merito donatur. Cæterùm callosum corpus in medio cerebri uisitur, si cerebri dextrũ sinistrũq; & basis cerebri mediũ in humiliori ipsius sede, & elatissimã cerebri in uertice regionẽ spectes, & quodãmodo etiã ad priora posteriorãq; facta cõparatione. Callosi enim corporis postrema pars anteriori cerebri sedi paulò uicinior est, cũ antica posteriori. In cõspectum autẽ secantibus uenit,[d] leuiter dextra cerebri parte à sinistra manibus dirempta. quicquid enim ita diducto cerebro, inibi partes ipsius unit, albũ candicãsq; conspiciẽ, ipsumq; callosum est corpus, longũ quidẽ, sed arctũ. Præsens corpus in illa superficie quæ ita diducto cerebro in cõspectum uenit, gibbosum cerniẽ. eo quasi pacto, quo capitis uertex supra elatissimã frõtis & occipitij sedẽ, & capitis latera protuberat: quanq; adhuc callosi corporis obliquitas nõ adeò insignis est, atq; uerticis iam dictæ partis. Quẽadmodũ uerò cerebrũ, ut dicebã, diremptũ superiorẽ callosi corporis superficiẽ egregiè læuẽ æqualemq; ostẽdit, ita quoq; indicat corpus id cõmunem cum cerebro partẽ esse, & nõ ex cerebri substãtiæ superficie quæ mollior & subflaua est, sed ex intimiori substãtia quæ durior & alba uisitur, enasci. Obseruant enim utrinq; ad callosi corporis latera secundũ ipsius longitudinẽ singuli[e] sinus in cerebri substãtia instar profundioris lineæ insculpti, ac cũ superiori callosi corporis superficie eo magis patescẽtes, quo cerebrũ uehementius, quasi id sursum in latera etiã acturus, diduxeris.[f] Interior autẽ inferiorúe ipsius superficies dextro sinistroq; cerebri uentriculo adaperto secantibus primùm occurrit: quæ etsi secundùm callosi corporis longitudinem introrsum, ut superior extrorsum curuaẽ, haud tamen simplex est. nam secundùm callosi corporis longitudinẽ[g] duæ instar quartæ circuli partis insinuatæ superficies ducuntur, & in medio callosi corporis tuberculum quoddam instar lineæ secundùm illius

Callosi corporis sedes et nomenclatura.

Callosi corporis initium, seu eiũ reliquæ cerebri substantia cõtinuitas. Sinus ad callosi corporis latera obuij.

a 3 fig. L, L.

b 5 figura R, R, R.

c 5 fig. S, T, V. 6 figura A, A, A.

d Vti factũ est in 3 fig.

e Ad M 5 fi. f 5 fi. ibi corpus sursum et in posteriora ut esset, atq; ita hic continetur ad B, B, B.

g Intermque unia ad Y, Y 5 fig.

illius longitudinem exporrectũ uisitur, perinde ac si altero quidem puncto duas quartas circuli partes in callosi corporis medio iunctas, reliquo autem puncto ad latera sursum protensas, intelligeres. Præsens tuberculum deorsum prominens, sensimq; extenuatum, tandem dextri sinistriq; uentriculorum cerebri septum efficitur: & tota interna callosi corporis superficies tanta dextri sinistriq; uentriculorum est portio, quanta est hæc ipsius callosi corporis superficies. ac dextra quidem superficiei portio dextrum uentriculum, sinistra autem sinistrum respicit. Porrò dextri & sinistri uentriculorum[h] septum eadem cum cerebro cõstat substantia, sed in medio quod ad superiora & inferiora attinet, adeò est tenuè, ut quum clara luce consectionem administramus, aut in altero tantũ latere candelam admouemus, splendor ipsius pelluceat, similiter lapidibus hisce specularibus, quos extenuantes, & quàm exactissimè læuigantes instar orbiũ aut quadrangulorũ in ostiorum & fenestrarũ lapidibus Italos architectos inglutinare cernimus. Commodius tamen hanc septi regionẽ madidæ hostiæ, quales missæ sacerdotes adhibere solent, quàm duris illis lapidibus comparaueris. Nisi etiam quia id corpus diaphonum quodam modo est, illud cum speculari lapide cõferre uisum sit. In superiori parte qua septum toti lõgitudini corporis callosi continuatur, & inferiori qua superiori parti eius cerebri partis, quam fornici cameræ'ue simillimam esse dicemus committitur, ipsum crassius quàm in media regione existit. Quandoquidem humiliorem septi sedem corpus testudinis modò effigiatum ex superiori sua parte educit, quemadmodum superior septi pars ab inferiori callosi corporis regione enascitur, produciturq;. Callosum corpus unà cum septo nullis uenis, neq; etiã tenui membrana, uel aliqua etiam parte attextum est, sed è uicinis partibus nutrimentũ mutuatur. Non enim adeò grandis, crassaq; cerebri est portio, ut priuatis uasis indigeat, quamuis interim magnum animanti usum præbeat. Huius siquidem interuentu, dextra cerebri pars sinistræ continuatur, deinde dextri & sinistri cerebri uentriculorum septum producit, atque id etiam[i] subleuat, ac demum eius septi interuentu attollit fulcitq; testudinis instar effigiatum corpus, quo minus id magno omnium cerebri functionum malo cõmunem duorum cerebri uentriculorum[l] cauitatem compressurum delabatur. Cæterùm duo[k] sinus in cerebri substantia profundioris lineæ ritu ad superiorẽ corporis callosi superficiẽ incisi, præter hoc quòd ea cerebri pars calloso corpori producendo inepta sit, idq; expenitiori substantia enasci debeat, ad pituitæ defluxum ex superioribus cerebri partibus facere creduntur, quam excipientes per gibbam callosi corporis superficiem in anteriora profluere sinunt. Verùm de pituitam expurgantibus meatibus suo loco agendum erit, nunc autem uentriculi opportunè pertractabuntur.

h Vt 5 fi. diuulsum est, et una pars X, X insignitur, altera Y, Y.

Dextri sinistriq; uentriculorum septi historia.

i 3 fig. L, L et 5 fi. R, R, R. subleuat Y, Y, X, X. eius. fig. et Y, X, attollit S, T, V eius. figura præc. A, A, A 6 fi. præmat H, I. 6 fig. aut H 7 et 8 figuræ. k 3 fi. M, M.

DE CEREBRI VENTRICVLIS. Caput VI.

DEXTRVM cerebri uentriculum ostendunt quartæ & quintæ figuræ L, L, & sextæ D, D. Sinistrũ autẽ quartæ & quintæ figuræ M, M, & priuatim quartæ N, N. dein sextæ E, E. Communem uerò horum concauitatem seu tertium uentriculum exhibet septimæ & octauæ figuræ H, cuius meatus ad quartum tendens uentriculum K insignitur, qui partim undecimæ figuræ E notatur, & partim nonæ I, & decimæ L, M, N, O.

VENTRICVLORVM cerebri numero is asseribitur, qui cerebello dorsaliq; medullæ communis est, ac quartus etiam dicitur. tres nanque in cerebro uentriculos, Herophilum imitati, collo camus. Ac unum quidem in dextra cerebri parte, alterum in sinistra, & tertium in cerebri, seu duorum primorum uentriculorum medio recensemus.[a] Dexter prorsus cum sinistro situ, forma, magnitudine, alijsq; omnibus quæ in partiũ constructione examinari solita sunt correspondet: quare etiam singula quæ de dextro scribentur, de sinistro quoq; nos dixisse arbitrari conduxerit. Ponitur autem in[b] dextra cerebri parte secundùm totam quasi huius partis longitudinem protensus, tantum enim antica sede à fronte, quantum postica ab occipitio distat. remouetur autem adeò illis locis ab externa cerebri superficie, quantum ipsius uentriculi dextrum, exteriús'ue latus à superficie cerebri distat, caluariæ latera respiciẽte. Internum autẽ uentriculi dextri latus secundùm[c] callosi corporis longitudinem sinistri uentriculi interno lateri proximum est: neque aliud interstitium ambos separat, quàm[d] tenuis quædam, & uelut quod ad subtilitatẽ attinet membranea cerebri portiuncula, quam septum uocauimus, atque à[e] calloso corpore enatã, toti superiori parti secundùm longitudinem cameræ modò extructi[f] corporis continuam connatamq; esse diximus. Dextri itaq; & sinistri uentriculi latera toto spacio quo septum illud porrigitur, quantaúe callosi corporis est

Ventriculorũ numerus.

Dextri & sinistri historia.

a 4, 5 fi. L, L. 6 figura D, D.

b 5 fi. A, A.

c 5 fig. L, L. 4 fig. I, I, I.

d 5 fi. X, X & Y, Y.

e 5 fi. R, R, R,

f 5 fig. S, T, V.